

TIDSKRIFT FÖR POLITISK FILOSOFI
NR 1 2020 | ÅRGÅNG 24

Bokförlaget THALES

VÄLKOMMEN TILL EN ny årgång med *Tidskrift för politisk filosofi* – den tjugofjärde sedan starten 1997. Från och med detta nummer har *Tidskrift för politisk filosofi* en ny redaktion bestående av Katharina Berndt Rasmussen och William Bülow O’Nils som redaktörer och ansvariga utgivare, samt Sebastian Östlund som redaktionsassistent. Med i redaktionen är också Anna Wedin som ansvarar för vår intervjuiserie *Politisk filosofi idag*. Den nya redaktionen vill med denna ledare dels berätta om våra mål med det redaktionella arbetet framöver, och dels ge en överblick över de texter som utgör vårt första nummer.

***

Syftet med denna tidskrift är att utgöra ett svenskspråkigt forum för alla de akademiska discipliner som tangerar den politiska filosofin, i bred bemärkelse. Dessa innefattar ekonomi, ekonomisk historia, filosofi, idéhistoria, rättsvetenskap, sociologi och statsvetenskap. Tidskriften försvarar inga speciella ideologiska eller teoretiska ställningstaganden, utan välkomnar olika perspektiv och metodologiska angreppssätt. Den gemensamma nämnaren för våra texter är att de undersöker samhällsrelevanta frågor som är av grundläggande normativ karaktär. Sådana frågor handlar exempelvis om vad rättvisa är, hur medborgarna bör fatta beslut i gemensamma angelägenheter, och hur rättsväsendet bör utformas.

Förutom vetenskapliga samt essäistiskt och populärt inriktade artiklar publiceras även repliker på tidigare texter i tidskriften, samt recensioner av aktuell svensk och utländsk politisk-filosofisk litteratur. Intervjuerien *Politisk filosofi idag* låter olika forskare som verkar inom eller med anknytning till en svensk akademisk kontext komma till tals för att berätta om sin syn på politisk filosofi och om sin aktuella forskning.

Vår förhoppning är att tidskriften kan fungera som en länk mel-

lan forskare som i sitt arbete intresserar sig för just samhällsrelevanta och normativa politisk-filosofiska frågeställningar. Då denna grupp är väldigt utspridd, såväl geografiskt som över en mängd olika discipliner och institutioner, behövs det mötesplatser där forskningsfrågor, -projekt, och -resultat kan synliggöras, spridas och sammanlänkas. Tidskriften vill vara en sådan idéernas mötesplats. Vår förhoppning är även att en politisk-filosofiskt intresserad allmänhet ska hitta till det här forumet och därmed få en inblick i aktuell forskning kring dessa frågor. Sist men inte minst hoppas vi att tidskriften ska kunna bidra till att hålla det svenska språket levande inom en höggradigt internationaliserad politisk-filosofisk forskningskontext. Då engelskan utgör flertalet tidskrifters, och allt oftare även seminarierummens *lingua franca*, behövs arenor där forskare kan mynta nya termer och formulera principer och argument, så att den politiska filosofin hålls tillgänglig och relevant för den bredare svenska samhällsdebatten.

***

I detta nummer ryms ett antal disparata teman som dock har gemensamt att de utgör aktuella föremål i samhällsdebatten. Skolan är en av de viktigaste och ständigt återkommande frågorna i den politiska debatten. Den domineras av många angelägna frågor kring sådant som det kommunala huvudmannskapet, bristande resurser, olika driftformers förvaltande av skattepengar, betygsinflation, och Pisa-resultat, m.m. I numrets första artikel belyser Lars Lindblom en mer grundläggande fråga som avser det lagstadgade målet om likvärdighet i skolan. Denna fråga är grundläggande så tillvida att den anlägger ett rättviseperspektiv, med förankring i skollagen, som borde beaktas i alla de ovannämnda diskussionerna. Lindblom visar, utifrån likvärdighetsbegreppets olika preciseringar i skollagen, hur det kan ge upphov till motstridiga principer. Han använder sig av olika rättviseteorier som har utvecklats av politiska filosofer för att argumentera för en koherent förståelse av likvärdighet i termer av *vad* som bör fördelas, *hur* det bör fördelas, och inte minst *när* – inom vilka tidsramar – en så definierad likvärdig-

het bör uppnås. Lindblom diskuterar därutöver hur likvärdighet inom skolsystemet förhåller sig till idealet om ett rättvist samhälle i stort.

Frågan om den biologiska mångfaldens värde aktualiseras återkommande i våra nyhetsflöden, då mångfalden hotas på många håll av att biologiska habitat förändras på grund av klimatförändringarna och annan mänsklig aktivitet. I det här numrets andra artikel intresserar sig Patrik Baard för olika skäl som har anförts för att biologisk mångfald, här definierat som artrikedom, bör bevaras. Baard visar på svårigheten att argumentera för att den skulle ha ett egenvärde, för att sedan undersöka om den kan ha andra typer av värden, och huruvida dessa skulle kunna utgöra goda skäl för den biologiska mångfaldens bevarande. Kan biologisk mångfald sägas ha ett instrumentellt värde t.ex. då den ger upphov till resilienta ekosystem som främjar moraliskt relevanta varelsers intressen? Kan den tillskrivas relationellt värde som rör människors förhållningssätt till naturen? Kan biologisk mångfald anses ha miljöspecifika värden då den är ett uttryck för naturlighet i bemärkelsen ›frihet från mänsklig påverkan› – eller kan naturlighet i själva verket hamna i konflikt med biologisk mångfald?

I serien *Politisk filosofi idag* intervjuar Anna Wedin filosofiprofessorn Åsa Wikforss. Wikforss berättar både om sin uppväxt och om sin väg in i den akademiska filosofin. Hon pratar om sin omtalade populärvetenskapliga bok *Alternativa fakta*, vars titel refererar till Trumpadministrationens ökända förhållningssätt till sanning och fakta, om ett politiskt laddat kunskapsmotstånd som vi ser också i Sverige, och om sambandet mellan sanningens kris och demokratiens kris. Hon betonar filosofers roll i samhällsdebatten, men också tvärvetenskaplighetens betydelse för den pågående forskningen om kunskapsresistens. Vi får även en liten inblick i hur Wikforss ser på sin nya roll som innehavare av stol nummer 7 i Svenska Akademien, och på sin debut – som skådespelare eller föreläsare? – på Dramatens teaterscen.

***

Den nya redaktionen önskar tankeväckande läsning! Vi tar gärna emot synpunkter, artiklar, repliker, och förslag på recensioner, m.m. Den som vill få uppdateringar om nya nummer och förhandspublikationer kan följa tidskriften på Facebook (<https://www.facebook.com/tidskriftforpolitiskfilosofi>) eller Twitter (<https://twitter.com/PolFilosofi>). Den som föredrar att notifieras om nya nummer via e-post är varmt välkommen att meddela redaktionen. För kontaktinformation, se tidskriftens hemsida: www.politiskfilosofi.se.

Till sist vill vi säga ett stort tack till de avgående redaktörerna Jens Johansson och Magnus Jedenheim för sina elva år vid rodret för denna tidskrift!

→

Katharina Berndt Rasmussen är fil.dr och forskare i praktisk filosofi vid Institutet för framtidsstudier. Hennes forskning rör sig kring teman som diskriminering, rasism, sexism och demokrati. Läs mer här: <https://www.iffs.se/forskning/forskare/katharina-berndt-rasmussen/>.

William Bülow O’Nils är fil.dr och forskare i praktisk filosofi vid Stockholms universitet. Hans forskning rör sig kring teman som brott och straff, krig och fred, men även forskningsetik. Läs mer här: <https://williambulow.weebly.com/>.

Sebastian Östlund är doktorand i filosofi vid Umeå universitet. Han forskar om sätten på vilka värden som välfärd och frihet bör avgränsas från varandra och distribueras till samhällsmedlemmar. Läs mer här: <https://www.umu.se/personal/sebastian-ostlund/>.

Anna Wedin är doktorand i filosofi vid Kungliga Tekniska högskolan. Hon arbetar inom forskningsprojektet SEA-RIMS som utforskar de etiska aspekterna kring anpassning till stigande havsnivåer med inriktning på kommunal och regional nivå. Läs mer här: <https://www.kth.se/profile/annawed?l=sv>.